

Exkluzivně z Istanbulu! (na str. 3-4)

4. 11. 2010

původník / Výstava slaví 70 let - Salon v MB * Malá recenze s ukázkami / Pražský skicák Chada Crowe z USA * KdyKdoKdeCoProč (a) jak / 6. ročník *Ekofóru* v Praze vyhlásil

nejlepší z nejlepších; Na okraj: Praha = město cartoonistů? * Humorné časopisy / *Eulenspiegel* Nr. 10, *Nebelspalter* Nr. 15 * Z domova / Galerie KR-HU ve Sladovně roste / *fotky* / Ze světa / Peru, Polsko, Turecko, Německo + Češi v cizině * Kdo je kdo na Slovensku / *Ludo Radena* * 4x / Ostrá pera, ostré tužky * ČUK / Valná hromada bude 7. 12. 2011 v Praze * Glosa / Ivan Hanousek: *Karikaturisti a volby* - ukázky * *Komiks-News* #171 * Z pošty / Král Český, Chodí zahraniční e-časopisy * *Kalendárium* * aj. Výsledky / Brazílie, Jordánsko, Bulharsko * *Propozice* / Brazílie, Belgie, 2x Irán...

Týdeník České unie karikaturistů * VIII. ročník * (Zprávy ČUK č. 405) <http://cuk.dreamworx.cz>

Číslo 2010 / 44

OBRÁZKY: KUSTOVSKIJ, JIRÁNEK, URBAN, CROWE, BENGÉ, ALEXANDROV, MATIELLO, KOVAŘÍK, WOLOSZYN, GUREL, RADENA, KRÁL ČESKÝ, KOWSAR, DRAGOSTINOV...

původní Jarda Dostál / Výstava má výstavu - Salon v Malostranské besedě!

70 let J. D.

Dostál se sedmdesátky dožil ve středu, ale hlavní oslavu pro kolegy připravil na úterý 2. listopadu. Sešli jsme se v Malostranské besedě na vernisáži výstavy jeho "životního" (nesluší se psát celoživotního!) díla, kterou provázely nejen gratulace, ale i katalog. Soubor kreslených vtipů "Jak šel život" je tedy zároveň bilancí oslavencových 70 let. Přejeme členovi předsednictva České unie karikaturistů hodně zdraví k tvorbě a hlavně k

odpovědné funkci našeho výstavního referenta či manažera, nebo jak to trochu moderněji nazvat. Sám se podepisuje **Jarda Výstavák**. Takže Výstaváku - vydrž! (ČUK)

Snímky a postřehy z vernisáže Dostálova Salonu najdete v příštím e-GAGu za týden. Text o životě a díle autora jsme přinesli s pozvánkou už v čísle minulém, tedy 43. letošním e-GAGu.

Tento snímek je z *Cartoon Meetink Pointu* v jižanském *Písku*, kde jsme se sešli s předními evropskými cartoonisty už před dvěma měsíci. Součástí programu tam je, mimo přátelského povídání a autentické "živé tvorby", také podpisování katalogů s pracemi pozvaných autorů. V nich jsou publikována díla, která autoři nakreslí na dané téma (letos "Vezmi tužku, postav dům") a věnují pořádatelce galerii. Písečtí je zarámují a autoři si je jeden po druhém osobně zavěsí během ceremoniálu na místo ve Sladovně. Dostála při tomto aktu vidíte na snímku - osmičku dalších karikaturistů ve stejné roli zachycují fotografie na příští straně.

Snímky: CMP Písek 2010

Z domova / Galerie kresleného humoru

Věšení v Písku!

Jaroslava Dostála (na předchozí straně) a další účastníky setkání našich a zahraničních karikaturistů ukazují tyto fotografie. Vidíte je ve Sladovně, kde zaplňují stěny vyhrazené dílům autorů letošního (ob)ročníku CMP. Zleva a shora dolů: **Břetislav Kovařík**, **Bernard Bouton** (Francie), **Vhrstí**, **Jiří Košťýř**, **Astrid Langerová** (Rakousko), **Peter Ruge** (Německo), **Jacek Frackiewicz** (Polsko) a **Jiří Novák-NOS** (členy ČUK jsme domicilem neopatřili). **Miroslav Barták**, **Ladislav Torma**, **Fedor Vico** a **Olexy Kustovskij** se nám na stránku nevešli (anebo je nemáme na fotce z této akce). Ale i oni věšeli - a z fotek v GAGu je dobře znáte... (G)

Býti pozván předsedou (či snad prezidentem?) turecké asociace karikaturistů **Metinem Pekerem (na horním snímku)** na týdenní oslavy **30. výročí** mezinárodní soutěže na téma „**Nasreddin Hodža**“ (Int'l. Nasreddin Hodja Cartoon Contest) znamená nepochybně pro každého autora nebetyčnou čest, pro hostitele pak nebetyčné výdaje. Turci jsou velký národ s velkými paradoxy a obrovskými rozdíly sociálními. Od největší bídy po neuvěřitelné bohatství. Asociace tureckých karikaturistů má ve svém vedení určitě chlapíky se skvělými kontakty na lidi z nejvyšších společenských i ekonomických vrstev. Jinak by si nemohla dovolit zaplatit letenky třiceti lidem z celé Evropy, ubytovat je ve velmi dobrém hotelu, každý den je všechny nakrmit a ještě neustále vozit autobusem sem tam po Istanbulu. Možná by se pro úplnost mohlo zmínit, že *Nasreddin Hodža*, nebo také *Molla Nasreddin*, je komická figurka z blízkého východu či Orientu, jak chcete. Přetahují se o její domovská práva mezi sebou několikery národy, ale to nechme stranou. Pod-

statné je, že se jedná o chytrého chlapíka, lidového filosofa, mudrce, ale také trochu blázna a pábitele, o kterém se vypráví tisíce historek a desetitisíce vtipů. Mimo jiné je o něm známo, že na svém oslu jezdil posazen proti směru jízdy. Vlastní soutěž však po 30 let neschraňovala pouze vtipy o něm, protože soutěž byla vlastně po celá léta na „volné téma“. Figurka Nasreddina byla porotcům i tak často na očích, protože si mnohý z autorů správně řekl, že vtipy s jeho tematikou budou hodnoceny s poněkud větší vřelostí.

Vlastní program celého setkání byl více méně společensko-prezentační. Jak jsem pochopil, šlo hostitelům hlavně o to ukázat celou naši evropskou „grupu“ co největšímu množství příznivců, sponzorů, politiků a hlavně novinářů. Jinými slovy, udělat soutěži a oslavám 30 let jejího trvání co největší propagaci. Na turistické (a jiné) zážitky pozvaných hostů se v programu až tak moc nehledělo nebo na ně prostě nezbyl čas. (Abych byl spravedlivý – na „Grand bazar“ se půlden volného času přeci jen našel.) Několikrát jsme na různých místech kreslili istanbulskou architekturu (se snahou o humorný podtext), několikrát jsme portrétovali různé osobnosti, kreslili jsme i své zážitky z muzea dopravy - a samozřejmě i jeden druhého.

Absolvovali jsme celodenní seminář na téma **Karikatura ve XXI. století a Současnost a budoucnost soutěže Nasreddinn Hodja**. Oba byly vedeny v turečtině a angličtině, což bylo pro mnohé z nás, linguistické pitomce, více než poučné. Setkali jsem se s redaktory jednoho ze satirických týdeníků, poznali, že kreslený humor je v Turecku žádaná disciplína a kvalitní autoři jsou bráni za velkou honoraci. V sídle asociace tureckých karikaturistů jsme dostali možnost pohrabat se v hromadě katalogů autorských i kolektivních a vzít si, co oči vyberou a ruka unese. Ruka však byla slabá a objem kufru konečný. Mnoho pěkných knížek zůstalo neodebráno.

Setkali jsme se na jednom z workshopů i se skupinou školních dětí. To bylo, myslím si, to nejzdařilejší, protože děti byly po chvilce rozpaků zcela spontánní a ochotně s námi spolupracovaly. Dva školáci mi dokonce věnovali svoji kresbu. Byl jsem na ní já a bylo to poznat (**viz obr. dole**). Také jsem se poznali s mnoha tureckými kolegy, kteří se k naší výpravě přidávali a zase odcházeli, jak se komu hodilo a kdo měl kdy asi také čas. Jeden mladý kolega přijel až z Ankary a evidentně se těšil z toho, že vidí své evropské kolegy při práci. My se zase těšili z toho, že vidíme jeho. (**Na druhé fotce kreslí Bulhar Rumen Dragostinov.**)

Vernisáže během celého týdne - zvládnuty byly tři. Rozhodně nejslavnostnější a nejvíce „společensky prožitá“ byla vernisáž výstavy kreseb nedávno zesnulé hvězdy turecké karikatury **Turhana Selčuka**. Vkusné uspořádání, krásné prostředí, dostatek času i požitků kulinařských. Druhou byla výstava kreseb věnovaných postavě **Nasreddina Hodji**. 140 kreseb z třicetileté historie věnovaných jednomu tématu: Hodja a jeho jízda na oslu. Čistá expozice (**obr. nahoře**) s jednou nepochopitelnou vadou. Ani u jedné kresby nebyla cedulka se jménem autora kresby. (Ani u té moje!) K výstavě vydán katalog – ten již se jmény autorů. Divné, ne? Stejný osud postihl i kresby na hlavní vernisáži celého týdne. **Výstava nejlepších prací 30. ročníku N. H.** byla otevřena v nové budově **Muzea Karikatury**. Opět však beze jmen autorů i označení vítězných kreseb. Hmmm!

Bez „hmmm“ budiž však oceněna skutečnost, že organizátoři vydali k celému výročí překrásný, převelký, přetlustý a přetěžký katalog, ve kterém (až na malé výjimky) jsou zachyceny oceněné práce všech ročníků soutěže. Výrobní náklady takového počínu se raději nepokusím odhadovat.

Jména všech účastníků akce zveřejnil edYtor v minulém E-Gagu. Z nich vidno, že společnost měl jsem skutečně vybranou. Všichni byli velmi milí a většina z nich vydržela u některého z národních destilátů diskutovat dlouho do noci. I turečtí hostitelé byli velmi milí. Nejenom velkorysostí s jakou celou akci uspořádali, ale třeba i tím, jak nás, jen tak jakoby mimochodem, seznámili s orientální mentalitou. Ta například přinášela zjištění, že půlhodina zpoždění znamená, že se začalo přesně. To ovšem nikomu z účastníků nevadilo, protože bylo o to více času na vzájemné debaty a poznávání. I díky tomu jsme si navzájem při loučení všichni říkali – tak snad někdy příště. Určitě!

Prožil a zapsal **Břetislav Kovařík**

Snímky: **autor** a archiv N. H.

Volby už jsou málem dva týdny pryč, ale při třídění papíru do sběru ještě lze narazit na průvodní letákovou kampaň. Jak se tentokrát na ní podíleli karikaturisti? Protože šlo o volby komunální a na třetině území o výběr do senátu, nemá člověk možnost (nechce-li se utopit v internetovém guláši) vysledovat vše. A tak aspoň předkládám výlov z mého sběru, původně z naší poštovní schránky... Tedy ze dvou schránek, neb jsem ještě volil v Praze 1 a ne na nyní čerstvě obývané "šestce".

Jde celkem o tři letáky, vlastně spíš noviny na lesklém papíru, vydané dvěma subjekty. První se zve *Praha 1 - měsíčník městské části* a uvádí, že není perioikem žádného politického subjektu. Opravdu - k volbám se (až na jednu elostránkovou pozvánku na předvolební kulatý stůl) nevyjadřuje, ale celým svým obsahem dává najevo, že v **Praze 1** vládne ODS. V Josefově na Praze 1 bydlí i **Vladimír Jiránek**, který ve volebních kampaních ODS má už tradiční úlohu - a do měsíčníku této ústřední pražské čtvrti přispívá - tentokrát jde o

Lidé již nesmí dále platit za chyby zlobbovaných politiků a přispívat ze svých vlastních kapes na podnikání se sluneční energií!

jeden vtip k začátku školního roku (**viz obr.** nahoře).

Obě další tiskoviny svítí do dálky pestrobarevnými vtipy **Petra Urbana** - VOLTE novou tvář do senátu - nezávislá LUCIE (**viz obr.** dole). Vedle vtipu na menším letáku s heslem "Odzvoňte zdražování elektřiny". Kandidátkou do senátu je v **Praze 6** Lucie Ramnebornová - to podivné jméno asi utkvělo v paměti jen masochistům, kteří se na ČT24 od první chvíle koukali na volební studio. Po sečtení prvních procent (z malých obvodů) se totiž uhnízdilo na postupovém místě prvního kola senátních voleb. Tedy: než zmizelo a upadlo do zapomenutí. Druhý leták má formát mnohem větší než někdejší *Dikobraz*, ale čtyřstrana s **devíti** velkými *Urbanovými* vtipy humoristický týdeník připomíná. Kandidátka (ročník 1968), inženýrka, která si údajně kampaň sama financovala, vsadila výběrem autora na "lidovou" notu a tak v obrázcích najdete řadu karikaturistických oblíbených atributů - třeba obec nazvaná PRDEL, občan debil a záchodová mísa. Ale právo embarga na chlast a souložení si zřejmě matka malé Emilky, tedy zadavatelka L. R., nezávisle uhájila. Což ovšem dost ztupilo zbraně, které Urban nejúčinněji a nejčastěji užívá.

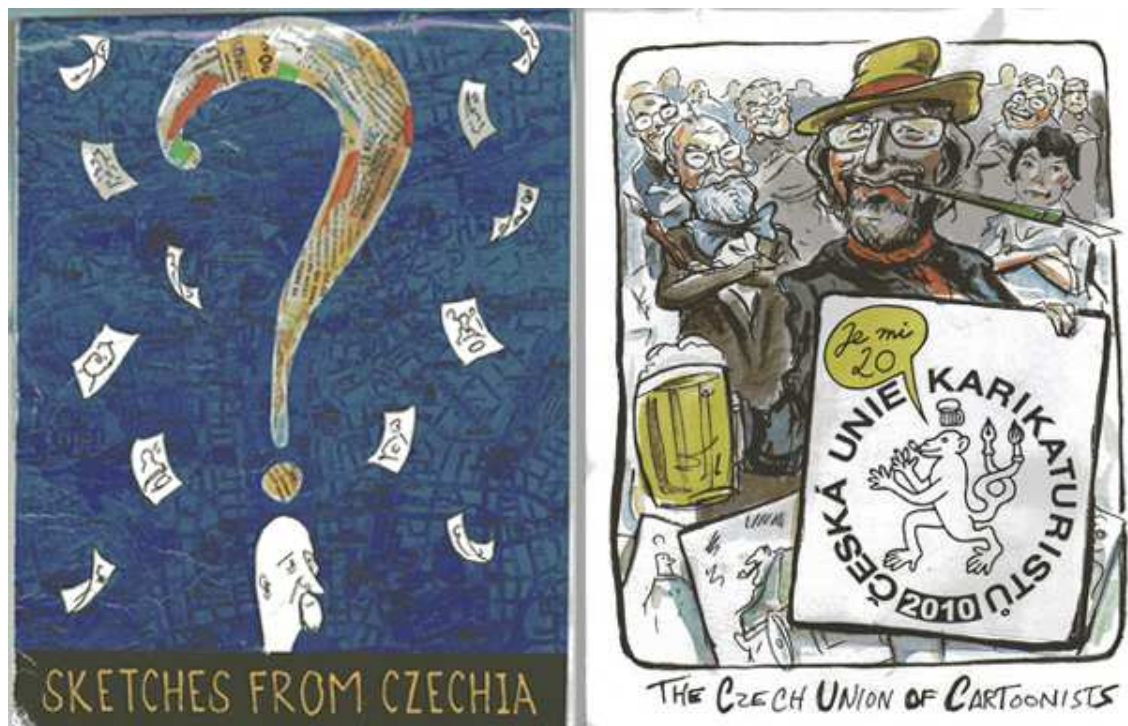
Z minulých voleb si pamatujeme, že i jiní autoři, vlastníci humorné linky, se do předvolební agitace zapojili, především v místě svého bydliště či působení. Máte-li o tom povědomost a dokážete-li vytáhnout takové obrázky (s uvedením zdroje) z připraveného sběru, či ze svého šuplíku, budeme rádi. I tyto práce patří do košaté koruny humorné grafické tvorby. A v archívu GAGu s nadpisem **Historie karikatury** v Česku jsou pro ně připraveny desky.

A vůbec nevádí, když dodáme, že ani ODS na "jedničce", ani nezávislá Lucie to s podporou karikatur (míněno doslova) nevyhráli...

Ivan Hanousek

Kresby: copy **Jiránek, Urban**

Malá recenze na... / ...Američanův "Český skicák" = příjemné překvapení

Škoda, že se někde pomácela, tahle knížečka! Jde totiž jednak o ruční práci, jednak o výslovně osobním zážitkem zbarvený suvenýr. Jeho předností i vadou je, že je to dárek od Američana. Předností je to, že ho nakreslil, svázal a poslal karikaturista, který navštívil se svou dívkou Prahu a zde strávil nějaký čas s ČUKem. Ta vadička je jen v tom, že Američani mluví a píšou jinak než česky. Takže i tento svazáček o třicítce barevných listů, maličko menšího než středního formátu, je doprovázen "americkými" texty. "Sketches from Czechia by Chad Crowe" je album (viz obr. vlevo nahoře!) samo o sobě zajímavé, ale pro nás, hlavně pro Kovaříka, jenž se autorovi osobně věnoval (viz minulá čísla GAGu) a mimo restaurací s ním navštívil i vernisáž Salonu v MB. Ale také pro Košťýře a jiné kolegy obdařené nejen výtvarným talentem, ale i onou nadlidskou schopností mluvit světovým jazykem... Navíc i pro

Pavla Hanáka! Hned na prvé straně svazku připomíná Crowe (dále pro nás už pouze Chad). že "Cover illustration of the author by the Czech cartoonist Pavel Hanak". Pod tím stojí upozornění, že každý, kdo by chtěl cokoliv z toho použít, musí respektovat autorská práva. No, snad mi tohle zveřejnění Chad i Pavka odpustí...

Velká voda, která kdesi vykoukala hradeckou poštačku dříve, než Břetislavovi do schránky vložila tuto zásilku, sice zvlnila stránky, ale nerozmazala kolorované kresby - hned na první z nich se voda valí pod Karlovým mostem, ale lidská (turistická) vlna po mostě je daleko hroživější. **Na dolním obrázku (viz!)** zachytil Chad, jak to vypadalo na královské trase přes Vltavu ve 4.30 odpoledne - tedy v momentě kdy kráčel do Malostranské besedy.

A podobné vtípné postřehy jsou vlastně na všech stránkách (a naproti nim texty, které kreslené causerie doplňují) - ať už jde o orloj, sochu sv. Václava, postavu Golema a dalších místních lákadel - spíš atrakcí pro turisty - od nepřehlédnutelných prodejců loutek až ke trikům s Franzem Kafkou i kubistické architektuře. Ale nechybí ani sv. Václav naruby, neboli plastika z pasáže Lucerna, k níž autor píše, že je od autora bruselské *Entropy*. Naskičoval si i dva čůrající pány, další plastiku nazvanou "Proudy" od Černého.

Chad ovšem nakreslil i výjevy z *Českých Budějovic* (Budvar a Samson) a Olomouce (sloup sv. Trojice - a obří vysavač ulic). Kovařík vyvedl hned dvakrát a na závěr neopomenul zařadit kresbičky s podpisy, které mu ve výstavní síni věnovali tehdy zde přítomní čeští kolegové: Košťář, Novák, Setík, Rakus, Kobra, Bernard a samozřejmě i už jmenovaný Hanák s průvodcem Kovaříkem.

Sám Břetislav má ve skicáku "svou" dvoustránku s textovou i svou pravou "vizitkou", další dvoustranu dostala i Česká unie karikaturistů (**viz obr. nahoře vpravo!**) kde s naším znakem (a pivem) pózuje B. K. a v pozadí je k rozeznání přinejmenším sošný kurátor Kobra.

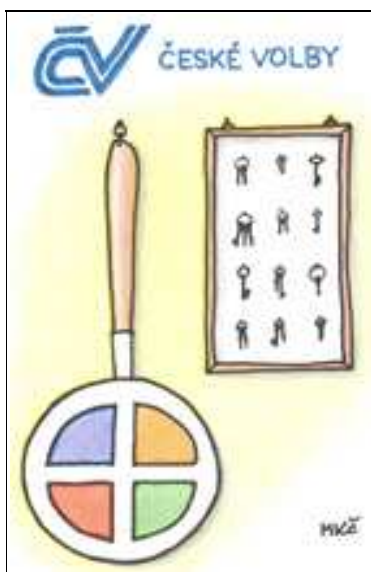
Chad se zařadil do dlouhé řady anglosaských i francouzských kreslířů, kteří, podobně jako svého času náš *Karel Čapek*, putovali po Evropě a kreslili si - s vtípem! - co typického je zaujalo. Památné jsou *Steinbergovy* a *Searleovy* skicáky - úžasný je třeba ten z Moskvy. Crowe nemá sice tak od pohledu vybroušený kreslířský styl, ale pod lehce ledabyle se tvářícím povrchem kresby je ukryt důkladný a zkoumavý pohled celkem mladého autora.

Nekvalifikovaný by byl soud nakolik taková jedna návštěva a jedna publikace může působit na obří trh s informacemi o cartoons v Americe. Ale dává přinejmenším oprávnění působení ČUKu, jako adresy na zdejší karikaturisty. Což byla myšlenka, jíž *Mirek Barták* zdůvodňoval od samého počátku smysl naší existence - coby kontaktního centra pro zahraničí.

Do sbírky alb *fórrikatury* zapadá Chadův svazček skvěle. Snad se ho edYtorovi podaří mezi jinými díly v přeplněných regálech natolik vylišovat, že se nebude moc vlnit. Ale ne zase úplně, protože právě ta pomuchlanost dává českým obrázkům *Chada Crowa* jakýsi příběh; speciální punc.

Ba ne, opravdu to jeho dílo nebylo křtěné pivem! Věřte mi, očuchal jsem ho důkladně...(I. H.)

Kresby z publikace: **Chad Crowe - "Sketches from Czechia"**.

Z pošty / Král Český, zahraniční e-časopisy

Z otevřeného dopisu Radku Machatovi:

Kromě Tvé staré emailové adresy končí svou dlouholetou službu i tradiční plácačka výpravčích Českých drah. A tak na její počest... (**viz obrázek**).

Miloslav Král Český

Do redakce GAGu docházejí nejen tištěné humoristické časopisy určené veřejnosti (nejčastěji od J. T. z Německa), ale také e-poštou média elektronická, která jsou určena vysloveně autorům cartoons, resp. širší oblasti výtvarného humoru. Během posledního měsíce jsme dostali kupř. peruánské Artefacto, kyperskoturecký New Scorpion, chorvatskou Kariku či egyptského Pharaoha. Dík - a i když třeba z nich nic nenajdete v GAGu, věřte, že je studujeme a informace z nich bereme...

Patrí ku klasikom slovenskej karikatúry. Kresliaci inžinier architekt, "z vidieka" - zo Žiliny, bol pri tom, keď písala pod Tatrami svoje zlaté časy. Jeho úsmevné obrázky poznali u nás do r. 1989 priaznivci kresleného humoru aj bez podpisu vďaka humoristickému týždenníku Roháč. Viac ako štvrtstoročie patril k jeho kmeňovým spoluprotvorcom. Autor viac než stovky jeho "tituliek", bol tiež adoptívnym otcom populárnych anjelov a čertov - symbolov dobra a zla, ktorý mali živnú pôdu od Laborca až k Dunaju, aj napriek tomu, že sme vtedy u nás o demokratickom parlamente pre ľudí ani nechyrovali. Tematický záber bol u neho bohatý, od ľahkých úsmevných epizód, až k náročnejším nadčasovým aj dnes ešte aktuálnym obrazom, glosám, ktoré akoby ignorovali vtedajšiu unifikovanú dobu. Doménou bola pre neho vždy myšlienka - nápad, ale musel byť jasne vyjadrený kresbou a muselo to v sebe mať iskru.

Architekt **Ludo Radena** (1943), kreslil iba popri zamestnaní, vo voľnom čase ako svoju záľubu, konička, keď po absolvovaní bratislavskej SVŠT (1966) pracoval ako projektant v žilinskom Stavoprojekte. Už druhý rok dôchodca, na plný úväzok, si užíva v meste pod Dubňom kresliarsky starobný dôchodok. Dnes už karikatúru nekreslí. Ku kresleniu a maľovaniu sa vracia iba vo voľnom čase ako záľube, občas varenie a práci v záhrade. Rád si našiel čas aj na svoje nielen "roháčovské" výtvarné reminiscencie a život okolo kresleného humoru. Všetko má priam živé pred očami:

Prezradte nám prosím hneď na úvod svoju umeleckú autobiografiu :

- Narodil som sa v Čičmanoch, kde som prežil detstvo a vychodil aj základnú školu. Po maturite v r. 1960 v Rajci som študoval na stavebnej fakulte SVŠT v Bratislave. Po absolvovaní som pracoval ako projektant v žilinskom Stavoprojekte do r.1993, ostatné roky v štátnej správe a regionálnej samospráve. Som ženatý, mám dve dcéry a dve vnučky. Stále žijem v Žiline.

Ako ste sa dostali k štúdiu architektúry?

- Na štúdium architektúry som sa dostal po dvoch spoločných ročníkoch na stavebnej fakulte SVŠT v Bratislave práve vďaka výsledkom z kreslenia.

Čím si vás získala karikatúra? Odkedy ju aj sám kreslíte?

- Kreslený humor a výtvarné umenie som obdivoval odmalička, vyhľadával som ho v časopisoch. Na strednej škole som nakreslil maturitné tablo našej triedy. K vystrihnutým hlavičkám som dokreslil telá s prognózou budúceho povolania. Na 90 percent sa tento odhad profesie u každého spolužiaka splnil. Vážnejšie som začal kresliť na vysokej škole.

Mali ste aj svoj vzor ?

- Kreslenie na vysokej škole nás učil okrem iných významných maliarov aj Oto Várakozó, ktorý vtedy spolupracoval s Roháčom a práve on nám na hodine kreslenia ukázal svoje originály roháčovských perokresieb. To bol pre mňa impulz a tak som ponúkol svoje obrázky v redakcii Roháča, ktorý mi prvú kresbu uverejnil v roku 1964. Ďalšie až takmer po roku tvrdého tréningu. Kresby mi redakcia vracala, ale uverejňovali ich iné časopisy a denníky. Ale vzorom pre mňa boli všetci, lebo boli lepší.

Spomeniete si na svoj prvý uverejnený obrázok a kde to bolo?

- Prvý obrázok mi uverejnil časopis Krížovkár a hádankár v roku 1963. Spolubývajúcí na internáte už vtedy tvorili krížovky a hádanky a oni ma inšpirovali kresliť obrázky ku krížovkám .

Kedy ste dospeli k poznaniu, či presvedčeniu - budem karikaturista?

- Keď sa mi podarilo vytvoriť svoju vajcovitú figúrku.

Čo pre vás znamená karikatúra?

- Karikatúra, ako druh výtvarnej tvorby a vyjadrenia bola pre mňa životnou potrebou.

Karikaturistom sa človek narodí, ale sa ním stáva?

- Karikaturistom sa musí narodiť.

Máte svoje obľúbené témy, ktoré kreslíte najradšej?

- Obľúbené témy nemám, záležalo to vždy od nápadu.

Ako ste sa dostali ku svojim anjelom a čertom? Pomysleli ste si po r. 1989, že tak a teraz už budem kresliť iba anjelov?

- Už ani sám neviem, ako som sa dostal k čertom a anjelom. Možno cez spomienky na figúrky bábkového divadla, s ktorými sme sa hrávali na školskej povale, alebo na „živého“ čerta, ktorý chodieval s Mikulášom... Potom som ich kreslil ako symboly dobra a zla, aj keď často býval čert lepším ako anjel. Kďdle dobrých anjelov však určite stáli pri mne v mnohých kritických momentoch a situáciách, ktoré som mal doteraz v živote.

Aký kreslený humor sa páči Vám?

- Najviac sa mi páči humor bez slov.

Obľubujete niektorú výtvarnú techniku viac?

- Predtým to bolo pero, tuš, anilínové farby, teraz fixy.

Menší, či väčší formát papiera?

Formát A4.

Čo robí podľa vás dobrú karikatúru?

- Rozhodne myšlienka - nápad, ale musí byť jasne vyjadrená kresbou. Musí to mať v sebe iskru.

Kde všade v tlačenej médiách sa už vaše kresby objavili? Spomeňte aspoň tie najprestížnejšie podľa vás?

- Roháč, Dikobraz, Szpilki, Ludas Matyi, Eulenspiegel, Karuzela, Jež, Krokodíl, Stršel, Reprint Atlas Magazin, Kulturní tvorba, Projekt, Smena, Kulturný život, Predvoj, Pravda, Nové Slovo, Lišiak, Extra Roháč, regionálne periodiká ...

Kreslíte radšej do novin, alebo na výstavu, či na súťaže? Kde všade ste vystavovali svoje kresby?

Kreslil som radšej pre noviny. Súťaží a výstav som sa zúčastňoval zriedkavo, ale aj tak ich bolo dosť. V mladosti v Bratislave, Martine, Žiline, Čadci, Prešove, neskôr po roku 1989 v Rajci, Žiline a v Terchovej. No a účasť na spoločných výstavách s Roháčom možno vo všetkých susedných krajinách.

Jednu výstavu ste vraj nakreslili za jedinú noc?

- Áno! Na jednu výstavu mám dodnes nepríjemné spomienky, keď som na žiadosť ideológa musel vylíčiť všetky obrázky s čertmi a anjelmi (lebo veď všetci vieme, že neexistujú...), a tým sa zmenil obsahový význam výstavy. Musel som nakresliť stopäťdesiat iných „civilných“ obrázkov – celú novú výstavu.

Ktoré ocenenie si najviac vážite?

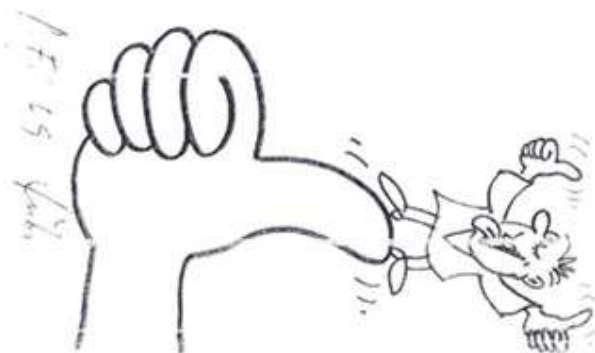
- Najviac si cením pohár z Nového Sadu z roku 1971.

Ako si spomínate na spoluprácu s Roháčom?

- Po pomerne ťažkom začiatku, ale to mal asi každý, mám na tie roky spolupráce len pekné spomienky. Zo začiatku bolo pre mňa neuveriteľné stretnúť z blízka také authority ako Kubal, Vavro, Plocháňová, Richter a iní. Konkurencia bola vtedy na malej ploche týždenníka veľmi silná. Obdivoval som profesionálov, ktorí mali odvahu žiť sa karikatúrou, ja som to mal len ako doplnkové finančné prílepkovanie. Spolupráca trvala od roku 1964 do 1990. Niekedy bolo treba vymýšľať kresby s inotajmi, keďže bola cenzúra, ale bavilo ma to. S niektorými autormi mám doteraz priateľské vzťahy.

Čo vám dala karikatúra?

- Karikatúra mi dala možnosť viac ako dve desaťročia spoluvytvárať Roháč, čo znamenalo hrať v tejto disciplíne prvú ligu. Dala mi radosť z tvorby, nápadu. Dala mi však pocítiť aj opačnú polohu humoru potom, keď mi istý okresný súdruh povedal, že keby on chcel tak nepôjdem ani k lopate, lebo som „zo-smiešňoval a hanobil stranu“ – to bol vtedy trestný čin. Bolo to kvôli kresbám v okresnej tlači a mal som preto až existenčné problémy.

Máte nesplnené želanie v karikatúre o ktorom ste snívali, alebo ešte snívate?

- Nesplnené želania nemám.

Kreslíte karikatúru ešte aj dnes?

- Dnes už karikatúru nekreslím. Po prevrate bolo niekoľko nadšencov, ktorí sa pokúšali oživiť Roháč, no márne. Teraz občas kreslím príbehy, ktoré vymýšľa malá vnučka Zuzka, príležitostné maličkosti k sviatkom pre známych, novoročné pozdravy.

Má dnes karikatúra ešte svoju niekdajšiu silu? A prítlačivosť?

- Podľa občasných politických reakcií vo svete áno.

Má karikatúra svoju budúcnosť?

- Áno.

Sledujete dnešnú karikatúru? Aká je podľa vás dnešná slovenská karikatúra? Kto Vás dokázal osloviť z Vašich rovesníkov, zaujal Vás niekto z dnešnej mladšej generácie?

- Občas, nepravidelne si kupujem príslušné časopisy, takže si netrúfam hodnotiť alebo kritizovať. Po prevrate vznikli nové smiešne časopisy, no pre mňa to bola iná cenová skupina, nedokázal som sa, a ani nechcel tejto novej kvalite prispôbiť. V kreslenom humore je teraz záplava „srandy“, ktorá by vtedy v Roháči určite nebola prešla. Z mojej generácie si vážim najmä tých, ktorí vydržali tvoriť doteraz.

A svetová?

- Kým som sa aktívne venoval kresleniu, sledoval som aktuálny vývoj v okolitom, aj západnom svete. Dnes si občas pozriem karikatúry na internete.

Kreslený humor a karikatúra sa vytráca z novin a časopisov. Dá sa v tom nejako pomôcť?

- Dá sa lepšou kvalitou, ale to je fráza. Kedysi som nechápal, prečo zanikol výborný frankfurtský mesačník Pardon, ktorý obsahoval dobrý humor, reklamu, erotiku. Dnes to už trochu chápem – možno vo „vyspelejšej“ modernej spoločnosti niet času ani chuti čítať.

Zaujímajú sa dnes Slováci o karikatúru a kreslený humor?

- Asi áno, keď vychádzajú časopisy, konajú sa festivaly, výstavy. Držím aktívnym karikaturistom palce.

Aké je vaše umelecké krédo?

- Nikto neobsiahne neobsiahnuteľné“ – Kozma Prutkov. Osudom človeka je jeho povaha, preto osudu neujdeš.

Na čom sa viete od srdca zasmiať vy sám?

- Smiešna situácia sa musí v živote prihodiť. To, čo je niekedy smrteľne vážne, býva po čase smiešne.

Oslovuje vás viac výtvarná klasika, alebo moderný smer?

- Výtvarná klasika, galandovci. Rád spomínam na zážitky a stretnutia s už nežijúcimi výtvarníkmi.

Po akej knihe vždy radi siahnete?

- Je to rôzne: Zoščenko, Mrožek, Irwin Shaw, Zemepis z roku 1929. Občas si rád zalistujem v starých humoristických časopisoch, ktoré mi je ľúto vyhodiť.

Prezradte nám ešte Vaše hobby - okrem kreslenia?

- Turistika, fotografovanie, občas varenie, práce v záhrade.

Ako sa vám žije ako dôchodcovi?

- Od februára 2009 som dôchodcom na plný úväzok, času mám dosť. Mám zoznam aktivít, ktorým sa chcem venovať a ktoré som desaťročia odkladal. Doteraz sa mi podarila iba likvidácia archívu – časopisy od roku 1964. Rád by som sa vrátil k maľovaniu – len tak pre radosť.

Hovoril: Peter Závacký - Kresby: L. Radena a archív P. Z.

Milan Vavro - 77 let. Slovenský karikaturista, ročník 1933, známý z pôsobení v týdeníku Roháč, oslavil ve Viničné své 77. narozeniny. (pz)

4x / Tentokrát čtyřikrát ostrá pera, ostré tužky - v útoku či v ohrožení...?

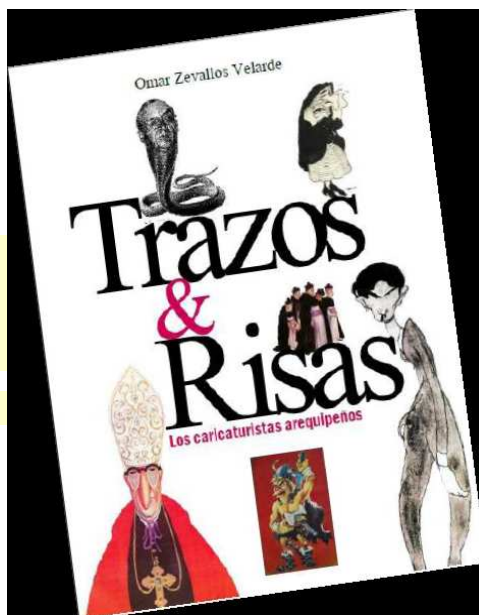
Nahoře: Rumén Dragostinov (Bulharsko), Oguz Gurel (Turecko) - Dole: Tomas Woloszyn (Polsko-Německo), Nik Kowsar (Irán)

Nadílka z Peru

Už 35. číslo měsíčníku **Artefacto**, který na webu reprezentuje Peru a vlastně kvalitní grafickou legraci celé Latinské Ameriky, vydal v říjnu editor **Omar Zevallos Velarde**. Prohlédnout si toto číslo i ta předchozí (v příjmeném formátu) můžete na:

<http://artefacto.deartistas.com> .

V Artefactu se také dozvíte o tom, že Omar zrovna vydal také nádhernou publikaci o karikatuře a karikaturistech (peruánských) "**Trazos + Risas**" - viz obr. vpravo!

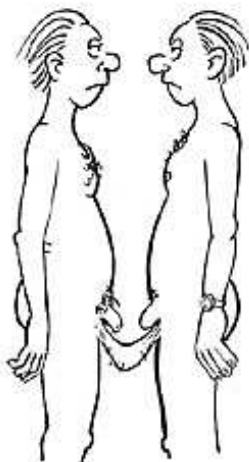

Děti a Satyrykon ve Varšavě

Výstava "**Starykon 2010**" se z Legnice přemístila do Varšavy, kde bude k vidění až do 16. ledna příštího roku.

Adresa: Muzeum Karykatury, ul. Kozia 11, Muzeum Karykatury. A pro žáky základních škol je na stejné místo připraven cyklus 90-minutových setkání "**Kreslí s Mistrem**". Do konce ledna se tu v pondělí sejdou zájemci o kreslení s některým polským satirickým kreslířem: slíbili to **Jacek Frankowski, Edward Lutczyn a Wiesław Zięba.** (mh)

SCHWERES SCHICKSAL: EINEIGE ZWILLINGE

Dvojčata z Německa

VLEVO: Těžký osud: Jednovaječná dvojčata - kresba **Harma Bengeho** (nar. 1955) z města **Ulm** ze sbírky "**Noch Schrecklichere Bilder**" černého humoru recenzované v minulém čísle GAGu.

Toonspol v Izmiru

V tureckém Izmiru otevřeli 15. října 1. **Intl Exhibition Toonpool.com - Izmir 2010.** tj. prvou výstavu známého portálu toonpool.com. V Buca municipality cultural center se představuje 58 karikaturistů jako kupř.: Agim Sulaj (Itálie), Alex Falco (Kuba), Benjamin Heine (Belgie), Eray Özbek (Turecko), Ernst Matiello (Švýcarsko), O-Sekoer (Belgie), Marian Kamensky (Slovensko), Seyran Caferli (Azerbejdžan), Valeri Kurtu (Německo) a Paweł Kuczyński (Polsko)

Muzea cartoons mají svou stránku na webu

 Podívejte se sami a nečekejte, až na ně přijde řada v GAGu. Adresa: <http://www.cartoonmuseums.com/> !!!!

Kiwanis club v Bratislavě zve na vernisáž výstavy **KIWANIS BÁBIKY POMÁHAJÚ**, která se bude konat 9. 11. 2010 v 15.00 hod. v Bibiane - mezinárodním domě umění. Z výtvarníků, které v Praze známe, jsou zastoupení kupř. **Ivan Kováčik, Dušan Polakovič a Jano Valter.**

Češi v mezinárodních soutěžích - 3:1 pro neČUKY

Co se ve světě stalo v minulém týdnu? Mimo toho, co se dozvídáte z GAGu, přibývají na různých cartoonistických portálech různé zprávy, údaje o hlasování laiků a výsledky místních či národních soutěží. A také seznamy účastníků těch mezinárodních. Mezi účastníky soutěže třídířů od padu **Selective c. c.** se na portálu soutěže objevili i autoři z České republiky. Stojí tam psáno toto: **Czech republic:** Jan Farkas; **Jirí Srna;** Viktor Kosik... A mezi participanty Belgorod International Cartoon Festival «CLEAR LOOK-2010» v Rusku je uvedeno: **Czech rep.:** Evzen David. Poznámka: Není tomu tak vždy, ale samostatně tvořící jedinci, kteří si sami vyhledávají soutěže, aniž by potřebovali předkládat i překládat jejich propozice až "pod nos" někdy svou účastí zahanbí poněkud zlenivělé členy našeho spolku... Přiznejme si to, že noví kolegové **Valocká** či **Srna** pomáhají svou účastí na festivalech v řadě míst uchovat dosavadní solidní pověst českého výtvarného humoru na mezinárodní scéně... kéž jim to vydrží! (g)

Na okraj / Praha - Matka cartoons (?)

Olexy Kustovskij vedle známé *Rónovy* sochy **Franze Kafky** u synagogy ve *Věžeňské* ulici (Josefov). Olexy Kustovskij poslouchá výklad o někdejší největší budově v Praze, jezuitské koleji a dnešní Národní knihovně *Klementinum*... Dva z obrázků, které nemají být jen kuriozitami tohoto čísla. Dokumentují totiž více. Tak jako před Ukrajincem Kustovským i další světoví karikaturisté, kupř. řada **Poláků, Švýcarů, Němců**, konkrétně třeba **Rumun Crihana, Američan Crowe** (viz recenzi v tomto čísle) **Francouz Bouton, Maďar Békési**, z různých důvodů navštívili ČR a především metropoli. Obvykle však díky ocenění v některé ze soutěží či výstav, pořádaných na české půdě. A šířili pak její slávu a krásu ve svých zemích. Jde o lidi intelektuálně na vyšším stupni než běžný turista a s kontakty na tisk ve svých zemích. Barták, Kovařík, prostě kdo mohl a uměl to, provázel a provází takové návštěvy... Jak tohle ovšem vysvětlit úředníkům z radnic našich měst, která nemají velký zájem podporovat uvedené soutěže. A tak je docela legrační, že na druhém snímku stojíme s hostem ČUKu zády k radnici hl. m. Pr... Vždyť ve skutečnosti je tomu právě naopak: nejedna tuzemská radnice otáčí na karikaturisty svou záď a soutěže ubývaly... a ubývají..., návštěvy proto budou řídnout, hotely zlevňovat a pak krachovat... Ale přátelství, které se při těchto návštěvách a prohlídkách města utužuje, trvá... (ih).

Snímky: **Ala Kustovska**

Na dolním obrázku:

Manželé Kustovští v Písku na letošním zájmovém Cartoon Meetink Pointu čili **Setkání evropských cartoonistů** v městě nad Otavou. Autorka (na fotce vlevo) horních snímků z Prahy neunikla během vernisáže výstavy fotografovi pořadatelů. Tento snímek tedy pochází z dokumentace města Písek pořízené z událostí ve Sladovně a kolem dokola...

Nejlepší z nejlepších je fór od Kovaříka (Jizera v rouře) a strip od Kubce (z lesa)

Po šesti ročnících **Ekofóru 2004-2009** se letos loučí tým organizátorů z Hnutí Brontosaurus. Je to spolek mladých a dochází proto čas od času k obměně "kádru". I proto se letošní soutěž o nejlepší vtipy na **eko-téma** odehrála jen jako interní hra, když jury svolaná 26. října v podvečer do *brontosauřího doupěte* hodnotila po 25 nejlepších vtipcích, vybraných z každého předchozího ročníku. Celkem tu leželo sto padesát čtvrtek. Mezi nimi byly veškeré práce oceněné v minulosti odbornou porotou a také práce, které to vyhrály v hlasování veřejnosti. Tady ovšem nutno dodat, že odborná byla ta porota každoročně především po stránce ekologické, tvořili ji vedle delegáta z Hnutí Brontosaurus obvykle zástupci nejrůznějších organizací jako třeba Fond životního prostředí, Zelený kruh, obou ministerstev ap. A odbornost výtvarně humoristickou byla dána jen hlasem zástupce České unie karikaturistů (vždy místopředsedy Ivana Hanouska). A pokud jde o veřejnost - i tu během hlasování na brontosauřích akcích a koncertech tvoří pře-

vážně mladá obec přívrženců zelených aktivit... Připomeňme, že nejméně dvě kolekce nejlepších vtipů z Ekofóru už léta takto obíhají od jara do podzimu republikou.

O to milejší je skutečnost, že se v těch desítkách finalových kreseb objevil velký počet vtipů od kolegů z ČUKu, kteří zaujali porotce nejen očekavatelnou kvalitou kresby (to by stačit nemuselo) ale i proniknutím k jádru tématiky ve svém sdělení. To ovšem mluvíme o dvou kategoriích dospělých (vtipy a veselé stripy) když první kategorie byla tradičně vyhrazena školákům do 15 let. Tentokrát pouze čtyřčlenná jury hlasovala a tím vybrala v každé kategorii po sedmi vtipcích a v nich poté konsensuálně stanovila definitivní pořadí. Nejprve na prvních třech místech a pak i celé té finalové sedmičky. Na závěr se tedy vykristalizoval tříčlenný soubor vítězů kategorií. Děti: **Alina Šupíková** (práce z roku 2004). Vtipy: **Břetislav Kovařík** (vítězná práce z r. 2006). Strip: **Roman Kubec** (vítězná práce z r. 2009). *)

Pořadatelé sice mluví i letos o nějaké formě ocenění, ale jistě nepůjde o odměnu finanční, ani nijak zvlášť "hmotnou". My ovšem bereme účast našich členů (a znamenala každoročně nejméně tucet autorů) za "dobrý skutek" hned z dvojího důvodu - jednak pomáháme dobré věci (čistota životního prostředí a separovaný sběr) jednak se tím u mladé generace udržuje povědomost o existenci výtvarného humoru. A pokud si někdo povšimne, že existuje ČUK? Tím lépe. Konečně,

na zasedání poroty náš zástupce předal ještěřím dorostu propagační samolepky k letošnímu výročí ČUK 2cet...

Jak to bude s Ekofórem dál, nelze odhadnout. Právě nyní přechází know-how soutěže do mladších rukou v pražské "buňce" hnutí a tak se uvidí, zda bude i tento nový tým tak úspěšný, jako minulý, vedený **Martinem Perlíkem** u kormidla (a s **Petrou Kuchtovou-Jadrnou** u vesel) - dohromady za těch šest let jim prošlo rukou kolem 3400 veselých prací!

*) V letech 2004-2006 měl Ekofór volné téma, v roce 2007 téma Zajíc, v r. 2008 téma Vzduch, v r. 2009 téma Stom.

Ostravský Batman s holešovickým Volemanem v sobotu v MeetFactory zahájili mediálně nadprůměrně reflektovaný **KomiksFEST!**, což znamená, že byste měli usilovně checkovat festivalové stránky, aby vám něco zajímavého neuniklo. Celý program odehrávající se na mnoha místech v Praze ukončí tradiční festivalová sobota s udílením komiksových cen Muriel v Roxy/NoD. Osobně bych rád upozornil, že hlavní hvězda letošního ročníku Emmanuel Guibert se přijede v pátek podívat i k nám do Plzně, neboť je pochopitelně zvědavý na všechna místa, o nichž psal a kreslil ve své trilogii Alanova válka. Dopoledne si s ním budu povídat v živém vysílání Českého rozhlasu Plzeň a od jedné jsme domluvili besedu s promítáním na Ústavu umění a designu.

S českým KomiksFEST!em se většinou objeví na světě i české komiksy. Už minule jsem tu zmínil Plachého Kouli a krychli. A je to tak i s druhým dílem Nikkarinovy trilogie **130** s názvem **Hodní, zlí a oškliví**. Skupinku poutníků v postapokalyptickém světě ve složení Bo, Antoine a Kňch rozšíří poslední lovec hvězd Valendiel Akendor a ke slovu se dostanou i záporňáci Lupus a Daraq.

Český je i komiks **Egyptan** na motivy mýtů o božích bratřech Sutechovi a Usirovi, do něhož se nešťastně připlete obyčejný smrtelník Ratep. Autorkou komiksu je Markéta Kubátová-Smolíková.

I časopis **Crew**² je český byt' zahleděný převážně západním směrem (Soudce Dredd, Sinister a Dexter, Zlaté slzy od Jodorowského ad.). Český smysl pro humor v něm tentokrát skvěle reprezentuje Marek „MaComiX“ Černý.

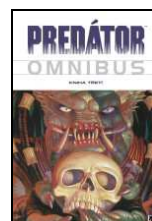
A chybou by pochopitelně bylo nezmínit samotný katalog **KomiksFEST! 2010**, ve kterém se tradičně představují všichni festivaloví hosté, a jehož součástí je jako vždy i DVD s krátkými animovanými filmy.

Po rozporuplně přijímaném filmu Luca Bessona, který se v české distribuci objevil pod názvem Tajemství mumie, máte možnost se seznámit i se slavnou komiksovou předlohou Jacquese Tardiho **Neobyčejná dobrodružství Adély Blanc-Sec** tedy s prvním příběhem z devíti dosud ve Francii vydaných. Půvabná reportérka v něm bude zachraňovat Paříž před obživlým ptakoještěrem.

Velkorysý projekt **Predátor Omnibus** dospěl v češtině už ke třetí bichli. Ta tentokrát obsahuje tři delší a tři kratší příběhy. Navzdory názvu však v komiksech nejde ani tak o nebezpečné a takřka neporazitelné mimozemšťany jako spíše o lidi a jejich trudný život v těžkých dobách.

Do svého konce doklopýtala japonská manga série **Gravitation – Přitažlivost**. Dvanáctý díl by měl náctiletým čtenářkám definitivně odpovědět, jestli muzikant Šuiči a spisovatel Juki zůstanou šťastně spolu a jestli nový Šuičiho hit zboří hitparády.

Komiksovou formou odpovídá nejmenším čtenářům na palčivé otázky konce života kniha **Když dinosaurům někdo umře**. Autoři Laurie Krasny Brown a Marc Brown se knížkám o dinosaurech týkajících se důležitých oblastí života lidí věnují dlouhodobě a jsou v tom zjevně velmi úspěšní.

Pravděpodobně nejdéle – už od roku 1976 – se v komiksovém světě udělují **Eagle Awards**. Letos získali nejvíce vavříňů Walking Dead a Batman & Robin. Za zmínku stojí i ocenění scénaristy Warrena Ellise, autora u nás vydávaného Transmetropolitanu.

Každý rok tu touhle dobou referuji i o výsledcích **Lulu Awards**, které se věnují ženskému elementu v komiksu. Hlavní cenu letos dostala Kanaďanka Kate Beaton, autorka webkomiksu Hark! A Vagrant, do síně slávy pozvali i u nás dobře známou Alison Bechdel (Rodinný ústav, Lesby k pohledání). Významnou ženou je podle poroty redaktorka Marvelu Lauren Sankovitch, nejhezčí komiks pro děti nakreslila Diana Nock a největším talentem oplývá Kathryn Immonen. Specialitou je i cena pro

nejlepší ženskou komiksovou postavu. Tou se letos stala Ramona Flowers, milenka Scotta Pilgrima, kdyby to náhodou někdo nevěděl.

Slavně vyznamenán byl i **František Skála**. U příležitosti státního svátku dostal Státní cenu, a přestože si nedělám iluze, že by porota nějak zvlášť upřednostňovala jeho komiksovou tvorbu (Velké putování Vlase a Brady, Skutečný příběh Cílka a Lídy), stejně z toho mám radost.

Zemřel americký mainstreamový komiksář **Mike Esposito** (1927-2010) používající i několikero pseudonymů. Před pěti lety byl za své celoživotní dílo uveden do komiksové síně slávy (Will Eisner Comic Book Hall of Fame). Osmdesátin se naopak ve zdraví dožil slavný britský tvůrce **Leo Baxendale**, autor mnoha úspěšných komiksů pro děti. Padesátku oslavila **June Brigman**, která v osmdesátých letech vytvořila dětský superhrdinský tým Power Pack a je i kreslíčkou novinového stripu Brenda Starr.

Vhrsti

ČUK / Valná hromada bude 7. 12. 2010 (v Praze!)

Těšte se!

Na řádnou Valnou hromadu pro rok 2010 se sjedeme do Prahy (místo upřesníme) **v úterý 7. prosince**. Protože dojde k závěrečné fázi reformního kroku v placení členských příspěvků - vždy placení na následující rok, začnete šetřit nazelenalé bankovky. Částka se v příštím roce nezvyšuje, jen někteří kolegové se letos mohli posunout do seniorské (levnější) kategorie, takže můžete být jedině mile překvapeni. Tímto sdělením plníme povinnost danou spolkem stanovami, v předstihu informovat členy ČUK o datu Valné hromady. Řádnou **pozvánku čekejte v GAGu** (včetně materiálu o činnosti a pokladní zprávy a o způsobech zaplacení členství) **v druhé půlce listopadu...** (R)

Časopisy / Eulenspiegel č. 10 & Nebelspalter č. 15

Před frankfurtským knižním veletrhem berlínské **Eule** pravidelně tloustne a má více stránek. Především těch, které se věnují knižní inzerci. A protože jde o časopis stále humoristický, ba satirický, větší část inzerce se týká publikací humorných, některé tituly patří vysloveně albům výtvarného humoru. **Diogenes Verlag** má v říjnovém čísle i letos svou nažloutlou klasickou reklamu přes celou pátou stranu: s klasickou nabídkou **Cartoon Classic** - tedy sbírek osvědčených autorů - vydávaných ve Švýcarsku už v sedmdesátých, ale i pozdějších letech. Názvy sbírek (a zřejmě i vtipy, které jsou pod obálkami z reklamy

uschovány) jsou nejspíš nové anebo aspoň jinak uspořádané. jde o sbírky vtipů na různá témata. Francouzský **Sempé** nabízí kresby pro přátele koček či knih, ale také (**viz obr. vpravo**): "**Pro milovníky knih**". A německý **Loriot** sbírku *Muži a ženy* anebo (**viz obr. vlevo**) "**Muži ve vaně a šest dalších dramatických příběhů**". Vše jsou to knížky nevelké (ne žádná luxusní alba, jaká jsme od Diogenů v minulosti vozili přes železnou oponu do ČSSR) o formátu 14 x 18 cm (s barevnou obálkou a v případě Sempého čtyřbarevně tištěné) o jednotné ceně **9,90 Euro** (v Německu) či 10,20 Euro (v Rakousích). Kdo dá na poměr ceny a kvantity, zvolí z devítky anoncovaných svazků spíš Sempého "*Für Bücherfreunde*" (112 stránek!) než Ungerera "*Expect the Unexpected*" / *Die besten Cartoons* (64 stran).

Tento inzerát ovšem předbíhá, neb je umístěn hned na počátku měsíčníku. Vlastní "*Literatur-Eule*" začíná až po "normálním" čísle od str. 67 a běží až po str. 106. Uvozujeme ho barevná kresba *Hennigerové* a jako první z vtipů na toto téma hned nad obsahem přílohy trůní černobílá kresba **Jana Tomaschoffa** (v běžném čísle má další dva své fóry na str. 12).

Jinak je Eule v č. 10 zajímavé netypickou rubrikou *Schwarz auf Weiss* - tentokrát jde o dvoustranu k jubileu (100 let) karikaturisty jménem **Paul Rosié**, Berlin Pankow (s fotkou a 4 vtipy

autora) - uvádí se tu, že to byl nejlepší *Porträtzeichner in DDR* - kreslil pro **Wochenpost**. A další dvoustrana s názvem *Jesus hätte geraucht* se všímá /i fotkou/ existence "*Caricatura galerie und Café baru*" v *Kasselu* (nedostatek času nás k pracnému přelouskání delšího článku o tamním kuřákovi jménem *TOM* pohříchu nepustil).

A na jaké knižní tituly prezentované v Německu z oblasti cartoons jsme ještě narazili? Především na trvalku, jakou je každoroční soubor politických karikatur Horsta s názvem "**Haitzinger Karikaturen 2010**" (72 str., 19 x 20 cm - za 11,90 Euro v Německu) a k tomu sbírku vtipů Christopa Härringera "**Härringer Spottschau**" *Das Beste aus dem Fussballjahr 2010*. Nechybí tam "r", jde opravdu o Spottschau - v tom je zřejmě fór. A obě publikace vyšly u *Stiebnerů*. Jiná kniha vychází u *Carlsena* a jmenuje se "**Nichtlustig 5**" a jde do boje o čtenáře s podporou autogramiád autora (autorky?) po německých městech - více na www.carlsenhumor.de a www.nichtlustig.de.

Tolik k 10. číslu **Eulespiegeln**, původně východoněmeckému Krokodýlovi, dnes berlínskému měsíčníku, co je evidentně za Správou (pro pomaleji chápající: za vodou).

Nebelspalter č. 15 nezklamal. A 1. října 2010 přinesl delší zprávu o letošním už 5. trienále v Langnau. Vtipné kresby a malby na téma "Wahnsinnig" v Langnau shlédlo kolem 21 000 diváků. Jak už víme od našich účastníků, od 28. 8. do 12. 9. se tu představilo 94 autorů asi půl tisícovkou prací. A jak si teď čteme, asi sedmdesát z nich opravdu do sídla Emmentalu osobně dorazilo!

Wie du mir 7/10 MATIELLO

opravdu do sídla Emmentalu osobně dorazilo!

Nebelspalter přináší na této dvoustraně i výsledky - jednak hodnocení jury, jednak publika (a ta se samozřejmě jako vždy velice liší) a navíc i seznam vylosovaných diváků, kteří získali 1. - 3 cenu (dvakrát to byly lístky do divadla pro 4 a 2 osoby do *Casinotheatru* v hodnotě 600 a 300 CHF, třetí cenou bylo roční předplatné *Nebelspalteru*) a pak 4. - 10 cenu (takže 7 nových půlročních abonementů...). Vraťme se však ke kreslířům. Švýcar, Němec a Italošvýcar = *Ernst Matiello, Ari Plikat a Caspar Frei*. Ti obsadili první tři místa - s přesným zdůvodněním za co vlastně. Docela dobrý nápad - co takhle k tomu přimět i jiné soutěžní jury?

V hodnocení diváků přízeň od 1. do 3. místa získali jen domácí: *Peter Gut, Carlo Schneider a Silvan Wegmann* - všichni ze *Schweizu* (ale ten třetí má cizokrajnou manželku - Češku z Polabí). Vítězové dostali od pětičlenné jury - pokud jsem to dobře pochopil - "Zlatou krávu z Langnau". Vítězný vtip si můžete prohlédnout zde vedle...

Jinak se v tomto čísle na 60 stranách nic převratného na poli kresleného vtipkování neudálo, Tomachoff tu má obvyklou rubriku (tentokrát dva barevné vtipy na ležato), Bartákův velký vtip jsem v

číslu neviděl a pokud jde o ostatní, mezi karikaturami osob stále Evropu nejvíc baví *frantík Sarky* a z aktuální tematiky postupující islámská kolonizace starého kontinentu (zatím ovšem pouze jeho prosperujícího západu)...

Ivan Hanousek

Obrázek: **Ernst Matiello (Švýcarsko)** - I. cena trienále **Langnau 2010**

P. S.: K Langnau se ještě možná jednou dostaneme, neboť máme mezi četnými katalogy pro rubriku "**Malý slovník...**" připraven i tento letošní švýcarský, mimochodem je to docela pěkně tlustý svazek.

Výsledky / Brazílie, Jordánsko, Bulharsko

VI. Humor Hall of Limeira, Sao Paulo - Brazílie

Vítězové kategorií:

CHARGE - Alexandre Siqueira / Brazílie

CARTOON - Luiz Carlos Baptista de Mattos / Brazílie

CARICATURE - Diogo De Auriol Almeida / Brazílie

DIGITAL - Tawan Chuntra / Thajsko

INTERART - Wesam Khalil / Egypt

Téma:

World Cup 2010 - Doddy Iswahyudi / Indonezie
WOMEN OF THE WORLD - Sérgio Brito / Brazílie
SUSTAINABILITY - A. Amancio Oliveira FI / Brazílie
HOW TO SAVE THE WORLD - Mohammad Reza Dadmehr / Iran
2012 - WILL BE THE END? - **Rene Bouschet / Francie**

I'M GOING TO BIKE - Marcelo Rampazzo / Brazílie

Čestná uznání: Fabricio Rodrigues Garcia / Brazílie - Moisés de M. Coutinho / Brazílie - Ariel Silva / Brazílie - Arsen Gevorgyan / Arménie - Makhmud Eshonkulov / Uzbekistan - Silvano Mello / Brazílie - Chen An Yong / Čína - Reza Bagheri Sharaf / Iran - Francisco Souza Jr. / Brazílie - Eko Wahyu Widiyanto / Indonésie - Fredy Villamil / Kuba - Antoni Martins / Brazílie - Augusto G. d Oliv. F. / Brazílie - **Vladimir Stankovski / Srbsko** - Oscar A. Milicich / Argentina - Frederico O. Pereira / Brazílie - Tiago G. Carneiro / Brazílie - Bahram Babaie / Iran - **Valentin Georgiev / Bulharsko**.

Evropané mezi oceněnými jsou vyznačeni tučně

Int'l Cartoons Contest "carica..ter" / Jordánsko

Téma: How the cartoonist sees himself, and how people see him?

The first winner will be awarded a symbolic award, one month cartoonist salary equal to 422 \$, and other awards .

First Prize: Ares - Kuba

Second Prize: **Rumen Dragostinov - Bulharsko**

Third Prize: Bora Ozen - Turecko

10 Certificates of excellence:

Vasilij Alexandrov - Rusko - viz obrázek!

Mohammed Abo Afefa - Palestina

Abdallah Basmaji - Syrie

Kazanevsky Vladimir - Ukrajina

Alexander Umyarov - Rusko

Derkaoui Abdellah - Maroko

Oguz Gurel - Turecko

Tomasz Woloszyn - Polsko

Michail Larichev - Rusko

Všechny ocenění práce najdete na:

www.arabcartoon.net/cont

I. Int'l Cartoon Exhibition Sofia' 2010

"What City..." - Bulharsko

2x 1. cena: **Semendjaev Sergey (Ukrajina) a Pawel Kuczynski (Polsko)**

2x 2. cena: Boris Erenburg (Izrael) a Musa Gumuz (Turecko)

1x 3. cena: **Vladimir Nenašev (Rusko)**

Special Awards: Diliana Nikolova (Bulharsko); Zygmunt Zaradkiewicz (Polsko); Jovčo Savov (Bulharsko); Ivan Kutuzov (Bulharsko); Valentin Georgiev (Bulharsko); Toso Borkovič (Srbsko); Norbert Van Yperzeele (Belgie); Cristian Topan (Rumunsko); Rumen Dragostinov (Bulharsko); Alla and Čavdar Georgiev (Bulharsko).

Propozice / Brazílie, 2x Irán, Belgie

2. BH HUMOR / Int'l graphic humor contest, Belo Horizonte - Brazílie

Téma: Transport and Transit

(It is believed that the wheel appeared for over 6,000 years ago, originating from a stone or a tree trunk, no one knows for sure. The consequences of this discovery we all know. Today, faster or slower, millions of wheels, large or small, operate in the world without stopping, turning life into motion. It is for this reason that BH Humor launches "Transport and Transit" as the theme for its second edition. Calling all cartoonists, professionals and amateurs, for a critical and humorous reflection about it!)

Místo: Casa do Baile Cultural Space, located at 751, Otacílio Negrão de Lima Avenue - Sao Luis district – ZIP Code 31365-450 - Belo Horizonte / MG, in the period from September 14 to November 10, 2010.

Tři kategorie: Cartoon theme: "Transport and Transit" / Caricature: Free / School Award: "Transport and Transit" (pouze pro školy ve státu Minas Gerias)

Deadline: 10. 11. 2010

Registrace je na webu BH Humor (www.bhhumor.com) nebo prostřednictvím pošty na adresa: FUNDAÇÃO MUNICIPAL DE CULTURA - FMC COMISSÃO DE SELEÇÃO DO 2º BH HUMOR EDITAL DE SELEÇÃO - CONCURSO 0003/2010 Rua Sapucaí, 571 – 4º Andar - Floresta - Belo Horizonte - MG – Brasil CEP: 30.150-050

Počet: max. two (02) nepublikovaných prací v každé ktg.

Rozměr: Práce v A3 formátu (297 mm x 420 mm) v JPEG a 300 DPI - max. size 1.5 Mb přiložit přihlášku + original či fotokopii, *which must be duly completed and signed, when appropriate, presented in a single direction;*

Jury: 5 členů

Výstava: 100 vybraných prací v Casa do Baile Cultural Space, B. H. Brazílie.

Ceny: 9 (nine) prací, tedy 3 (three) v každé kategorii:

V kategoriích Cartoon a Caricature shodně:

1st place. cartoon .....R\$ 10,000.00 (US\$5,714 aprox.)

2nd place cartoon .....R\$ 3,000.00 (US\$1,714 aprox.)

3rd place cartoon .....R\$ 1,000.00 (US\$571 aprox.0

V ktg. školáků.....3 věčné ceny.

Info: Telefon: 55 31 3222-0113 nebo email: contato@bhhumor.com.br

50. Knokke-Heist Int'l Cartoonfestival 2011 - Belgie

Soutěží se v cartoons a humorné kresbě - krátkých stripech - statických i hýbacích - ruční práci i komputerové... (A cartoon is a humorous drawing. This includes a caricature of a famous person, a parody of a real situation or simply an image of a funny situation. The cartoon can consist of one image or take the form of a short comic strip. The cartoon can be static (drawn) or moving (animated using a computer).

Téma: Open Theme (volné)

Počet: maximum 5 děl. *The cartoons may not contain text. Drawings may also be made digitally and submitted on CD-ROM. They may not have been exhibited in Belgium or awarded in other countries. They must be packaged flat and not folded.*

Nehybné kresby

Rozměr: (min. 21 x 30 cm) či (max. 30 x 42 cm). *If submissions are sent on a CD-ROM, the cartoon must be no larger than A4 format, in TIFF format with a resolution of 300 DPI.*

Pozor: Works under glass, framed or other materials are unacceptable.

Animované, pohyblivé cartoons

Animated, moving cartoons: maximum **3 animated cartoons**, with a maximum length of **3 minutes** per animated cartoon.

Formát: *These animations must be sent on a DVD (PAL format). We can accept no submissions via URL (YouTube, MySpace, Google Video or Quicktime uploads), No demo versions, but the complete cartoon must be submitted. **Pozor:** The works must be in Dutch or English.*

Jen originály! Pozor na plagiátorství...

Přihláška: *Participation is valid only if your date of birth has been filled in and the form has been signed. The back of each cartoon must indicate: last name, first name.*

Submission is at the expense of the participants.

Jury: *An international jury will make a selection from the entries for the exhibition, and prize winners.*

Vracení: *All submitted works become the property of the organising body.*

Katalog: *In collaboration with "Davidsfonds" Leuven, a cartoon book will be published, subject to budgetary and technical constraints. Selected participants will be entitled to one copy.*

Výstava: 26. 6. 2011 - 18. 9. 2011

Zahájení: 25. 6. 2011

All participants may visit the exhibition free of charge upon presentation of their proof of participation

DEADLINE: 15. 01. 2011

Ceny:

1 Golden Hat - 3.500 Euro + *

2 Silver Hat - 2.000 Euro + *

3 Bronze Hat - 1.250 Euro + *

4 Knack Cartoon Award - 500 Euro

5 Publics Prize - 2011 - 500 Euro

* + Flight and hotel accommodations in Knokke-Heist for opening weekend

Adresa:

CULTUURCENTRUM KNOKKE-HEIST vzw
Meerlaan 32, B-8300 Knokke-Heist - **Belgium**

Info: Tel: 00-32-50-630.430 begin_of_the_skype_highlighting ;
00-32-50-630.430 end_of_the_skype_highlighting ; Fax: 00-32-50-630.429 /
e-mail: cartoonfestival@knokke-heist.be ; cartoonfestival@knokke-heist.be
This e-mail address is being protected from spambots.
You need JavaScript enabled to view it www.cartoonfestival.be

2. Fajr C+C Contest - Irán / by e-mail

Téma: Volné (Free)

Dvě kategorie: cartoon a karikatura

Počet: v každé sekci max 5. Jen práce, nesoutěžící v posledním roce. V příloze poslat v .doc formátu a brief presentation of your artistic activity (celé jméno, adresa, e-mail a foto a váš životopis)

Formát: Práce posílejte v 200 dpi a 1500 pixel a v jpg formátu

Katalog: All participants that their works enter in exhibition will receive the catalogue of the contest. Please Specify Contest Title in your Subject email

Ceny v cartoon section:

- 1000 Euro, Honorable Mention and Trophy.
- 1000 Euro, Honorable Mention and Trophy.
- 1000 Euro, Honorable Mention and Trophy.
- 5 Honorable Mentions

Ceny v caricature section:

- 1000 Euro, Honorable Mention and Trophy.
- 1000 Euro, Honorable Mention and Trophy.
- 1000 Euro, Honorable Mention and Trophy.
- 5 Honorable Mentions

Adresa: info@irancartoon.com

The cartoons will be published in the web pages:

www.irancartoon.com ; www.irancartoon.ir

Deadline: 5. 1. 2011

Pořadatel: Iranian House of Cartoon.

Info Tel: (+98 21) 22868600-22867080

Fax: (+98 21)22846928

**Obrázek vpravo: The Prize "MUSSEL - 2010"-
Olexy Kustovski - Ukrajina - hlavní cena z
Cartoon Contest "Mussel & Fish 2010" / Bulharsko
Snímky z pražské návštěvy vítěze této soutěže
najdete v tomto čísle na straně 11.**

3. Int'l Productivity Cartoon Festival - Iran

A) critiques on current situation

B) directive works recommending wise solutions.

Téma: Produktivita

Productivity in Organizations - Productivity at Home - Productivity and Technology- Productivity in Transportation - Productivity and Human Resources - Productivity and Urban Life - Productivity in Education - Productivity in Production and Industries - Productivity in Banking, Finance and Fiscal Policy - Productivity and ...

Počet prací: max 3 kusy

Only original art works are accepted (computer based copies are also acceptable, provided that the prints are signed by the cartoonist. The computer version should be in TIFF format with 300-DPI resolution on a CD, and sent along with the print out.)

NO photocopies or photographs will be accepted.

Rozměr: A4 nebo A3

Art works must be submitted along with a completed application form, a passport size photo and the CV of the artist.

Vracení: The participating cartoons will not be returned

Katalog: The published catalogue of the festival will be sent to all whose works are published.

Therefore, apply care in printing your address and contact information in the application form.

Deadline: 20. 1. 2011

Adresa:

Festival Secretariat: **Islamic Azad University**, Science and Research Campus, Poonak Square, End of Ashrafi Esfehani Highway, towards Hesarak, Faculty of Humanities, sixth floor, room No. 608 **Tehran - IRAN**

